

༡༡། །དགེ་བསྐྱེན་རབ་བྱུང་དགེ་ལྡན་བསྐྱེན་རྫོགས་བཅས་

བསྐྱབ་ལྡན་འབྱུང་བདེ་མེ་ཉིག་ཕྱིར་

མཆོས་བཞུགས་སོ།།

མཆོད་པ་ལོ། ཅོ་ནེ་རྩེ་བཙུན་གྲགས་པ་བཞད་སྐྱབ།

སེར་སྒྲུང་དགོ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

འཕྲིན་འདྲེན། marjamson618@gmail.com

༡༡། དག་བསྟན་རབ་བྱུང་དག་ཚུལ་བསྟན་ཚོགས་བཅས་

བསྐྱབ་ཚུལ་འབྱུང་བའི་མེ་ཉོག་ཕྱིང་

མཛེས་བཟྱགས་སོ།

༡༢། རྩ་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ཉོ་ཏུ་ཡ།

དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་བར་དུ་ཆོགས་གཉིས་བསགས། །

ཐ་མར་མདོན་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱ་ལ། །

འཁོར་ལོ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱོར་ནས་དོན་མཛད་པ། །

ཟླ་མེད་སྟོན་པ་དེ་ལ་གུས་ཕྱག་འཆེལ། །

མགོན་དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་གསུམ་དང་། །

བྱུང་པར་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱབ་པ་མང་གསུངས་ལས། །

རབ་བྱུང་བསྟན་པར་ཚོགས་པའི་སྟོམ་པ་མཆོག། །

རི་ལྟར་ལེན་པའི་ཆོག་འབྱེར་བའི་བཅོད། །

དེ་ཡང་རབ་བྱུང་ནས་བསྟན་ཚོགས་པར་གྱི་སྟོམ་པ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་
ཆོག་རྒྱས་པ་ནི་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་དབང་ལྔ་བའི་ལས་ཆོག་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ལེགས་ཀྱང་། གཞན་འཕོག་ཆོག་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་པ་
ཡང་རེ་གཉིས་སྒྲུང་སྟེ་དེ་དག་རྣམས་སུ་མཁན་སྟོབ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པ་

དང་། གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་པའི་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་འབྲུང་བའི་དབང་
གིས་སློང་མན་འགའ་ཞིག་གིས་དབྱེ་བ་ལེགས་པོར་མ་བྱེད་པའི་ཕྱག་ལེན་
འབྲུལ་བཅས་བྱེད་པར་མཐོང་ངོ་། །

སྒྲིབ་འཕགས་ཡུལ་ན་མཁན་སློབ་སོ་སོར་མཛད་པའི་སློལ་དར་ཡང་།
བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་འདིར་སློན་དུས་སུ་སོ་སོར་མཛད་པ་མང་ཞིང་ད་ལྟ་ནི་མཁན་
སློབ་གཉིས་གཅིག་གིས་གོ་ཆོད་པའི་སློལ་དར་ཆེད། །དེས་ན་མཁན་སློབ་
སོ་སོར་བྱེད་ན་ནི་དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་མང་སྟེ་འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེ་བ་ནས་ཤེས་
པར་བྱ་ལ། འདིར་གཞན་འདུག་བདེ་བའི་ཆོད་དུ་མཁན་སློབ་གཉིས་གཅིག་
གིས་མཛད་པའི་ལྷགས་ཅམ་ཞིག་གཞིར་བཞག་ནས་འཆད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་
བཤད་པ་རྒྱས་བསྐྱུས་ནི་སྐབས་དང་བསྐྱུན་ནོ། །

དེ་ཡང་དགེ་བསྟེན། རབ་བྱུང་། དགེ་ཚུལ། བསྟེན་རྫོགས་རྣམས་རི་
ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རིམ་པར་བཟོད་པ་ལ། གང་དུ་བྱ་བའི་གནས་ཁང་གི་དོར་
བྱས་ལ། སློན་པའི་སྐྱབས་རྒྱན་བཟང་པོ་ཞིག་བཀམ་ནས་མདུན་དུ་མཆོད་པ་
བཤམ། སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱི་རྟེན་གཞན་ཡོད་ན་ལེགས་མོད་མེད་ཀྱང་མི་
འགལ། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དགོས་པ་རྣམས་སྟོག་བྱ་ཞིང་།
དགེ་བསྟེན་དང་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གསུམ་ལ་ལས་གལ་བ་ཡོད་ན་ལེགས་
ཀྱང་མེད་ན་ནི་འགལ་བ་མེད་ལ། བསྟེན་རྫོགས་ལ་ནི་ལས་གལ་བའི་བསྟེན་

རྫོགས་མང་པོ་ཡོད་ན་དང་། གཞན་དྲུག་གམ་ལྔ་དང་མ་ཐ་བཞི་ངེས་པར་
དགོས་སོ། །ལས་གྲུལ་བ་རྣམས་ལ་མེ་ཉོག་ཕུལ། བསྐྱེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་
ཆེ་ལྗུང་བཤའགས་དང་ལྗུང་བ་སྦྱི་བཤའགས་སྡོན་དུ་བྱས་ན་འཇུག་པ་བདེ། དེ་
ནས་དགེ་བསྐྱེན་གཅིག་ཕུ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་འདྲི་མི་དགོས་ཤིང་། རབ་
བྱུང་དང་དཀྱུས་གཅིག་ལ་སྐྱབ་ན་ནི་བར་ཆད་འདྲི་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་ཐོག་མར་འདྲི་སློལ་ཡོད་པ་ལྟར་མཛད་ན། རོ། བྱེད་ཅག་རབ་ཏུ་
འབྱུང་བ་ལ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། བར་ཆད་ཅན་
རབ་བྱུང་སོགས་བྱས་ན་རྒྱུད་དེ་ལ་སྡོམ་པ་མི་སྦྱེ་བའམ། སྦྱེས་ཀྱང་ཡུན་དུ་
མི་གནས་པ་སོགས་གྱིས་རྒྱུད་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་ཤིང་། སྐྱབ་མཁན་ལ་ཡང་
ཉེས་པ་འབྱུང་བས་དྲི་བ་འདི་རྣམས་ལ་སེམས་མ་གཡེང་བར་ལན་ཐོབ་ཅིག
བྱེད་མུ་སྟེགས་ཅན་མ་ཡིན་ནམ། དེས་མ་ལགས་ཞེས་ལན་འདེབས་ཤིང་།
དེ་བཞིན་དུ། ལོ་བཙུང་ལྔ་མ་ལོན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལོ་བཙུང་ལྔ་ལོན་པ་བྱ་རྒྱུ་
སྟོད་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱ་རྒྱུ་སྟོད་རུས་པ་ལོ་བཙུན་མ་ལོན་པ་མ་
ཡིན་ནམ། བྲན་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྲ་ལོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནམ།
པ་མས་མ་གནང་བ་མ་ཡིན་ནམ། པ་མས་མ་གནང་བ་ཡུལ་ཐག་མི་རིང་བ་མ་
ཡིན་ནམ། ནད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དགེ་སྟོང་མ་སུན་ལྗུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་
ཐབས་སུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ། གནས་

བར་མི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཟ་མ་མ་ཡིན་ནམ། མ་ནིང་མ་ཡིན་ནམ། སྒྲུལ་པ་
མ་ཡིན་ནམ། དུད་འགོ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཟུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་
ནམ། བསད་པ་མ་ཡིན་ནམ། བསད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དག་བཅོམ་པ་
བསད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཐག་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། བམ་པར་འགྱུར་
བའི་སྒྲུང་བ་བཞི་པོ་དག་ལས་སྒྲུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ།
རྒྱ་ལས་བསྒྲོག་པའི་ཆད་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་གནས་ནས་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་
ནམ། ལག་རྩམ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྐྱ་སེར་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་
ནམ། སེར་མོ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོས་བཀྲའ་བས་པ་ལ་
སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོས་མ་གནང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོས་མ་
གནང་བ་ཡུལ་ཐག་མི་རིང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཚོམ་རྒྱན་པར་གྲགས་པ་མ་ཡིན་
ནམ། སྒྲུང་ཁྲོལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ལྷམ་མཁན་མ་ཡིན་ནམ། གདོལ་བ་མ་ཡིན་
ནམ། གཡུང་པོ་མ་ཡིན་ནམ། མི་མ་ཡིན་པའི་འགོ་བ་པོ་མ་ཡིན་ནམ། བྱང་གི་
སྐྱ་མི་སྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། མཆན་ལན་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྐྱེས་
པ་འདྲ་བའི་བྱད་མེད་མ་ཡིན་ནམ། སྟེག་སྟེག་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་
ནམ། སྟིང་གཞན་ནས་སྐྱེས་པ་ཚུལ་བྱད་མི་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་ངེས་
པས། མ་ཡིན་ལགས་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཁོ་པོས་ཁྱོད་རབ་དུ་དབྱུང་བར་

བྱེད། །ཞེས་སྐབས་དབྱེད། །

དེ་ནས། བསྐྱེད་པ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱབ་པ་
ལ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་པོར་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་གསུམ་དང་། དེ་ནས་རང་ལ་ཡང་
ཕྱག་གསུམ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་མདུན་དུ་ཙོག་བྱར་འདུག་ཏུ་འཇུག་ཅིང་། ཐལ་
མོ་སྟོང་ཁར་སྒྲོར་དུ་བཅུག་ལ། བྱེད་རྣམས་སམ། ཁྱོད་དགེ་བསྐྱེད་དུ་སྐྱབ་པ་
ལ་བསམ་པ་འདི་བཞིན་གྱིས། ལུས་ཉེན་འདི་ལྟ་བུ་ཉེད་དཀའ་ཞིང་འཛིག་
པར་སྐྱབ་དང་། ཞི་ནས་ལས་གྱི་དབང་གིས་གར་སྐྱེ་རང་དབང་མེད་ཅིང་།
གལ་ཏེ་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་
སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་ལ་སྟོང་ཐག་
པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས། འདིར་ངན་སོང་ལས་ཐར་འདོད་ཡོད་པ་ཅུམ་
གྱིས་མི་ཆོག་གི འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་
ནས་འཁོར་བ་སྐྱེ་ལས་ཐར་འདོད་བསྐྱེད་དགོས། སྟོམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི་
སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་གཉིས་ཡིན་པས་དེ་
གཉིས་རྣམ་དག་གམ། བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེར་
མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱང་དགོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྐྱེད་གྱི་

སྒྲོམ་པ་སྒྲངས་ནས་མ་ཤིང་བར་དུ་ལེགས་པར་སྒྲུང་སྒྲུམ་པའི་བསམ་པ་བྱུང་
བར་ཅན་དུང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་ལ། འདིའི་རྩེ་སྒྲོམ་མཛོད་ཅིག །

བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བར་འདི་
ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྟོང་འཛོའི་བར་དུ་རྒྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །སངས་
རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག
།ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་
སུ་མཆིའོ། །བདག་རི་སྟོང་འཛོའི་བར་དུ་དགེ་བསྟན་དུ་བཅུན་པས་གཟུང་
དུ་གསོལ། འདི་ལན་གསུམ་བཅོད་དགོས་པས་གཉིས་པའི་རྩེ་སྒྲོམ་གྱིས།
གསུམ་པ་སོང་བའི་རྩེ་སྒྲུ། འདི་ལ་སྐྱབས་བཅོད། བདག་བཅོད། གཞན་
བཅོད་གསུམ་ཡོད་པའི་བདག་བཅོད་དགེ་བསྟན་དུ་ཞེས་པའི་ཆོག་རྫོགས་
པ་དང་མཉམ་དུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེད་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དགེ་བསྟན་དུ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ངས་
རྒྱུད་ཅུང་ཟད་མཐོ་བར་བྱས་ཏེ་སེ་གོལ་གྱི་བདེ་སྒྲོད་པས། དེའི་ཆེ་བདག་གི་
རྒྱུད་ལ་དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེས་པའི་དུས་ནི་འདི་ཡིན་སྒྲུམ་པའི་ཐོབ་སྒྲོ་
བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། སྒྲོམ་པ་ཐོབ་དུས་ཤེས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
དུ་གྱུར་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བཅོད་དགོས་པས། དེ་
ཡིད་ལ་ཞོག་ལ་གསུམ་པའི་རྩེ་སྒྲོམ་མཛོད། གསུམ་པ་སོང་བ་དང་སྒྲོབ་

དཔོན་གྱིས། ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལན་དུ་ལེགས་སོ། །ཞེས་བྲ། དགེ་
ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་ན་འདིར་སློབ་པ་བརྗོད་མི་དགོས་ཤིང་། དགེ་བསྐྱེན་ཙམ་
མམ་རབ་བྱུང་མན་ཆད་བསྐྱབ་ན་དེ་བརྗོད་དགོས་པས། བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་
ནི། དེས་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཐོབ་ཀྱང་མ་བསྐྱུངས་ན་པན་
ཡོན་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད། ཉེས་དམིགས་འབྱུང་བས་བསྐྱུང་ལུགས་སྒྲིན་གྱི་
དབྱ་བཙུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྐྱུང་བ་བཞིན་བདག་གིས་ཀྱང་བསྐྱུང་
སྟམ་པ་གྱིས་ལ། འདིའི་ལད་མོ་གྱིས་ཤིག།

༥ སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། རི་ལྟར་འཕགས་པ་དབྱ་བཙུམ་པ་
དེ་དག་གིས་སློག་གཙོད་པ་སྤངས་ཏེ། སློག་གཙོད་པ་ལས་སྤྲར་ལོག་པ་དེ་
བཞིན་དུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་
སྒྲིད་འཆོའི་བར་དུ་སློག་གཙོད་པ་སྤངས་ཏེ་སློག་གཙོད་པ་ལས་སྤྲར་ལོག་
པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་འདིས་བདག་འཕགས་པ་དབྱ་བཙུམ་པ་དེ་
དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སློབ་པོ། །རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ། །
གཞན་ཡང་རི་ལྟར་འཕགས་པ་དབྱ་བཙུམ་པ་དེ་དག་གིས་རི་སྒྲིད་འཆོའི་
བར་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། བརྟུན་
དུ་སྤྲོ་བ་དང་། འབྱུང་ཆང་དང་། བཙུམ་པའི་ཆང་དང་། རྩོས་པར་འབྱུང་བ་
བག་མེད་པའི་གནས་སྤངས་ཏེ། འབྱུང་ཆང་དང་། བཙུམ་པའི་ཆང་དང་།

མྱོས་པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་ལས་སྐར་ལྗོག་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤིང་འཆོའི་བར་
 དུ་མ་བྱེན་པར་ལེན་པ་དང་། འདྲོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། བརྟུན་དུ་
 སྐྱ་བ་དང་། འབྱུའི་ཆང་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་དང་། མྱོས་པར་འགྱུར་བ་བག་
 མེད་པའི་གནས་སྤངས་ཏེ། འབྱུའི་ཆང་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་དང་། མྱོས་
 པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་ལས་སྐར་ལྗོག་པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་
 ལྷ་པ་འདིས་བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྩེས་སུ་
 སློབ་བོ། རྩེས་སུ་བསྐྱབ་བོ། །རྩེས་སུ་བགྱིད་དོ། །ལན་གཅིག་གིས་ཆོག །
 ཐབས་ཡིན་ནོ་དང་། ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྤངས་
 ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་མང་ཡང་བསྐྱུ་ན།
 འདིག་ཏེན་པའི་ལྷ་ལ་དད་པས་ཕྱག་མི་འཆལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་
 འཆེ་སྤོང་བ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་སོགས་དགོན་མཆོག་ལ་མི་གྲུས་པ་ལ་
 སྟོང་གོགས་མི་བྱེད་པ་གསུམ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་པ། སེམས་
 ཅན་ལ་སྟོང་བཅེ་བ། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ། བསྐྱབ་པ་སྤང་བ་སོགས་དང་།
 མདོར་ན་མི་དགོ་བཅུ་སྤོང་ཞིང་དགོ་བཅུ་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་
 བྱའོ། །

༥ དེ་ནས་རབ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ། གདིང་བ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་གོས་

ལེགས་པར་བསྐྱབ་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་ཚུ་ཚགས་སོགས་སྟ་
གོན་བྲ། འདིར་ཁྱུ་ཡུལ་དགེ་སྦྱོང་བཞི་སོགས་ཡོད་ན་ཁྱུ་བའི་ཚུལ་བཤད་
ཀྱང་དེ་ནི་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་གྲུབ་ན་བྱས་ཆོག་མོད། མ་གྲུབ་ཀྱང་
མི་འགལ་བར་ངེས་པས་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་བཞག་སྟེ། བསྐྱབ་བྱས་
མཁན་པོར་འོས་པ་ལ་བྲག་གསུམ་བྱས་ནས་མདུན་དུ་ཙོག་བྱར་ཐལ་མོ་
སྦྱོར་དུ་བཅུག་ལ། བྱིད་ནམས་སམ། བྱིད་རབ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་མཁན་པོ་
ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གང་རུང་རུང་གིས་མི་ཆོག་པས་བསྐྱེན་པར་
རྫོགས་ནས་བར་མ་ཆད་པར་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དང་། འདུལ་བ་ཤེས་པའི་བརྟན་
མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་བོས་འགྲུབ་
རུང་དུ་ཡོད་པས་སྒར་གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་ལ་མཁན་པོ་ཁྱུ་སྟམ་པ་གྱིས་ལ་འདིའི་
རྗེས་སྦྱོས་མཛོད། སྦྱོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བ་སྦྱོབ་དཔོན་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་གྱིས། སྦྱོབ་དཔོན་བདག་གི་མཁན་
པོ་མཛོད་དུ་གསོལ། སྦྱོབ་དཔོན་མཁན་པོས་བདག་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་
བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གཉིས་བཟོད་དེ། གསུམ་པའི་སྐྱབས་སུ་མཁན་པོ་མཛོད་
དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ་ངེད་བྱིད་ཀྱི་མཁན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས།
དེ་ཡིད་ལ་ཞོག་ལ་གསུམ་པའི་རྗེས་སྦྱོས་གྱིས། གསུམ་པ་སོང་བའི་མཇུག་
ཏུ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་མཁན་

པོ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་ཅིང་གྲུས་པ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་དང་། བཀའ་
བསྒྲུབ་པ་སོགས་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ནས་གཙུག་ཕྱུང་འབྲེགས་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་ལ་འདིའི་གཙུག་ཕྱུང་
འབྲེགས་པའི་གྲོགས་ལྡན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བསྟོ། དེས་ཚུ་བུམ་དང་སྐྱ་གྱི་
བཟུང་ནས་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་བྱས་པ་དེའི་སྦྱི་བོར་གཏུགས་ཏེ། བྱོད་
གཙུག་ཕྱུང་འབྲེགས་པ་ལ་སྟོའམ་ཞེས་འདི་ཞིང་། དེས་ཀྱང་སྟོ་ལགས་ཞེས་
བྱས་ནས་བྲེག་པ་མཁན་པོ་ལ་ཕུལ། མཁན་པོས་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་
བའི་ལྷ་རྣམས་དབྱེས་པ་ཆེན་པོ་མཛོད་དུ་གསོལ། ཞེས་བཛོད་ཅིང་རྟེན་
ཕྱོགས་སུ་གཏོར། དེ་ནས་ཡན་ལག་ལྔ་ཚུས་བཀྱ་བའམ་ཁ་བཤལ། དེ་ནས་
མཁན་པོའི་མདུན་ནས་ཕྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཙྰ་ག་བུར་འདུག་པའི་ཕྱག་
གཡོན་ལ་གདིང་བ། མཐང་གོས། ལྷ་གོས་གསུམ་ནང་ལ་བརྒྱད་བལྟ་བུ་
བཀའ་ནས། ཆོས་གོས་ཀྱི་སྒྲིལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ལག་པ་གཡོན་པའི་ཁར་བཞག།
གཉིས་ཀའི་ལག་པ་གཡས་པས་སྟེང་ནས་བཀའ་སྟེ། འདི་སྟོད་དུ་རྒྱུན་ཏུ་
གྲོན་པའི་ཆོས་གོས་ལྷ་གོས་ཞེས་བྱ་བ་བྲིམ་པ་དང་ཟུ་སྟེགས་ཅན་ལས་
ཏགས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་དགེ་སྟོང་གི་བྲན་པ་གསོ་བ། སྤང་བུ་དང་ཤ་
སྤང་དང་རྒྱང་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་གྲང་གི་རེག་པ་ལས་སྦྱོབ་པའི་
གོས་སུ་སྟོན་པས་གནང་བ་ཡིན་པས། དུས་རྒྱུན་ཏུ་སྟོད་གཡོགས་འདི་འདྲ་

རེ་འཆང་སྒྲུལ་པ་གྲིས། ཞེས་བྲས་ལ་ཕྱག་པ་གཡས་ལ་བཞག མཐང་གོས་
ཡང་སྒར་བཞིན་བཟུང་ལ། འདི་སྤང་དུ་གྱོན་པར་བྱེད་པའི་མཐང་གོས་ཞེས་
བྲ་བ་སྤང་གཅེར་བ་དང་ངོ་ཆ་བའི་གནས་ལས་སྒྲིབ། སྤང་བྲ་ལ་སོགས་པའི་
རེག་པ་ལས་སྤང་། བྲིམ་པ་དང་ཕྱ་སྟོགས་ཅན་ལས་རྟགས་བྱེད་པར་དུ་
འབྱུང་ཞིང་། དགེ་སྦྱོང་གི་དྲན་པ་གསོ་བའི་གོས་སུ་སྟོན་པས་གནང་བ་ཡིན་
པས། དུས་རྒྱུན་དུ་སྤང་གཡོགས་འདི་ལྟ་བུ་རེ་འཆང་སྒྲུལ་པ་གྲིས། སྟོན་
པས་ཀྱང་སྟོང་གཡོགས་སྤང་གཡོགས་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱམས་ནས་འདིའི་ལམ་
ལ་བསྐྱབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ནས། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་གོས་འདི་ལྟ་བུ་གནང་
བ་ཡིན་པས། གོས་འདི་ལྟ་བུ་གྱོན་ལ་སེམས་དུལ་བ་དང་ཞི་བར་བྱེད་དགོས་
པ་ཡིན་ཞེས་བྲས་ལ་གཡས་སུ་སྟོ། སྤང་བཟེད་ནང་དུ་འབྱ་སྒྲགས་ལ་གཉིས་
ཀའི་ལག་པ་གཡོན་འོག་དང་། གཡས་སྟང་ནས་བཟུང་སྟེ། འདི་སྤང་བཟེད་
ཅས་བྲ་བ་བྲིམ་པའི་ཁ་ཤོར། ཕྱ་སྟོགས་ཀྱི་སྦྱོང་ཤོར། རབ་བྱུང་དམན་པ་
གཞན་ལས་སྦྱོང་སྤང་གི་རྟགས་བྱེད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། འདི་ཟས་
ཀྱིས་འགོངས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་གྱིས་འགོངས། འདིའི་
ནང་ནས་ཟས་ལ་ལོངས་སྦྱོང་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་ལོངས་སྦྱོང་། མཐའ་གཉིས་
སྤངས་པའི་བསོད་སྟོམས་སྦྱོང་པའི་སྦྱོང་དུ་སྟོན་པས་གནང་བ་ཡིན་པས་
དུས་རྒྱུན་དུ་སྦྱོང་སྤང་འདི་འདྲ་རེ་འཆང་སྒྲུལ་པ་གྲིས། དེ་ནས་གདིང་བ་སྒར་

བཞིན་བྱས་ལ། འདི་གཤིང་བ་བྱ་བ་བྲིམ་པའི་དཀར་པོ། གང་ཟག་གི་ཁ་པོ་
པལ་ཆེར་མ་ཉམས་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་རྩེ་གདན་མ་གཏོགས་གནས་
མལ་ལ་ཡོངས་སྟོང་པའི་དུས་སུ་འདིས་བསྐྱབས་ནས་ཡོངས་སྟོང་དགོས་
པ་ཡིན། ལྷ་ཆགས་གཏད་ལ། འདི་ལྷ་ཆགས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ནི་སྟོང་རྩེས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ནི་གཞན་
གཞོན་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་སྟོག་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་གཞོན་པ་སྤང་དགོས། བྱད་པར་དུ་ལྷ་འདི་འབྲེལ་ཆེ་འབྱུང་ཉི། ཉང་བུ་ཏུ་
ལྷ་ལ་ཡོངས་སྟོང་དགོས་པས་ལྷ་ཆགས་འདི་འདྲ་རེ་འཆང་སྟམ་པ་དང་།
དེས་མཆོན་ནས་ཡོ་བྱད་གང་ལ་ཡང་སྟོག་ཆགས་ལ་མི་གཞོན་པ་བྱེད་
དགོས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ་སྒྲིན། དེ་ནས་མཐང་གོས་ཉིས་བཞུབ་བྱས་པ་
རྒྱབ་ནས་བསྒྲོན། དེའི་སྟོང་དུ་ལྷ་གོས་བརྒྱང་པ་བསྒྲོན་ཉི། གཡས་གཡོན་གྱི་
སྟེ་མོ་གཉིས་མདུན་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཐལ་མོ་སྟོར་དུ་བཅུག་སྟེ།
མཁན་པོ་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གཏོར་བཞིན་པར། ཐར་བའི་རྒྱལ་
མཆོན་བཟོན་པར་གྱུར་ཅིག ཆངས་པར་སྟོང་པ་ཆེ་མཐར་བྱིན་པར་གྱུར་
ཅིག །ལྷ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་གྱུར་ཅིག སྟེ་བ་དང་ཆེ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལྷ་ལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་
པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྟོན་ལམ་གདབ།

དེ་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་གདིང་བ་ཉིས་བཞུབ་བྱས་པའི་སྒྲེགས་བྱ་བྱེད་པ་
མདུན་སྒྲོགས་སུ་འོང་བར་བྱས་ཏེ་བཏིང་། བསྐྱབ་བྱས་དེའི་སྟོང་ནས་སྟོན་པ་
དང་མཁན་པོ་ལ་བྱག་གསུམ་རེ་བྱས་ཏེ་མདུན་དུ་ཚོག་བྱར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་
སྟོང་ཁར་སྒྱུར་དུ་བཅུག་ལ། བྱོད་རབ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པ་འདོད་པ་དེ་ལེགས།
ལེགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་ཡང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འཆང་རྒྱ་བའི་
ཆེ་བྱིས་པའི་རྟོན་སྤངས་ཏེ། རབ་བྱུང་གི་རྟོན་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་གྱི། བྱིས་
པའི་རྟོན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་མེད། བྱིས་པའི་རྟོན་ལ་སྟོན་པ་གཏོང་བ་དང་།
དགེ་སྦྱོར་གཞན་བྱས་པ་ལས་རབ་བྱུང་གི་རྟོན་ལ་སྟོན་གཏོང་དང་། དགེ་
སྦྱོར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་པན་ཡོན་ཆེ། བྱིས་པའི་རྟོན་ལ་ཆོས་
བསྐྱབ་དཀའ་ཞིང་རབ་བྱུང་གི་རྟོན་ལ་སྐྱབ་སྒྲ་བ་སོགས་བྱུང་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་
པས་རབ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པ་དོན་ཆེ། འདི་ལ་བརྗེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཉགས་ཆ་ལྷགས་བརྗེ་བ། བསམ་པ་བརྗེ་བ། མིང་བརྗེ་
བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལྷགས་སུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡིན།
བསམ་པ་བརྗེ་བ་ནི། བྱིས་གྱི་ཉིས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་ཤིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་པན་ཡོན་རྣམས་བསམ་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཛིགས་
པས་ཡིད་སྐྱག་སྟེ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱིས་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་
བྱུང་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་

བའི་ཆེད་དུ་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 སྒྲངས་ཏེ་མ་ཞིའི་བར་དུ་བསྐྱུང་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་ལྷགས་པ་བྱེད་དགོས་
 པ་ཡིན། མིང་བརྩེ་བ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལ་འདི་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱས་ལ་མིང་
 གྲོ། དེ་ཡང་དཔལ་དང་གྲགས་པ་དང་བཟང་པོ་དང་དོན་ཡོད་དང་འོད་ཟེར་
 སོགས་དང་། མཁན་པོའི་མིང་གི་མཐའ་ཅན་གང་རུང་བྱ། མིང་སྟོས་ཏེ། ད་
 འདིའི་རྩེ་སྟོས་མཛོད། མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
 བྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རྩེ་སྟོང་འཆོའི་བར་དུ་རྒྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་
 མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་
 ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོག་སྣམས་ཀྱི་མཆོག་ །དགོ་འདུན་
 ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུང་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ཐུབ་པ། ལྟ་བུ་སེལ། ལྟ་བུའི་
 རྒྱལ་པོ་གཙོ་བོ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྩེ་སྟོང་སྟེ་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། ཁྲིམ་
 པའི་རྟགས་སྟོང་དོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་ལེན་ཏོ། །ཞེས་
 ལན་གསུམ་བཟོད་དེ་ཐབས་ལེགས་བྱ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དགོན་
 མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་ཁྲིམ་པའི་རྟགས་སྟོང་བ་དང་། རབ་བྱུང་གི་
 རྟགས་ཆ་ལྷགས་དང་ལྡན་པ་དང་། མཁན་པོ་ལ་གྲུས་པ་སོགས་བྱེད་དགོས་
 གོ། །རབ་བྱུང་གཅིག་ལྟ་བུ་སྐྱབ་ན་ཕྱག་གསུམ་འཆོལ་དུ་བཅུག་ལ། འབྲེང་

ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་བློན་ཆེ་ལགས་ཞེས་བརྗོད་
དུ་གཞུག། མཁན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་འཐོར་ཞིང་། ཐར་པའི་རྒྱལ་
མཚན་བརྟན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོགས་དང་། བྲིམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་སྦྱོན་
མེད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

༥ དེ་ནས་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཐོག་མར་སྟོན་པ་དང་དེ་ནས་རང་
ལ་ཕྱག་གསུམ་རེ་བྱེད་དུ་འདུག་ཅིང་། མདུན་དུ་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་
སྦྱིང་ཁར་སྦྱོར་དུ་བཅུག་ནས། བྲོད་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་
བསམ་པ་གལ་ཆེ་བས། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་མདོ་བློན་པ་ཉིར་གཞག་ལས།
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དཔྱལ་མེས་ཉམས། ཡི་དྲགས་བགེས་ཤིང་སྒློམ་པས་
ཉམས། དུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་གཅིག་བས་ཉམས། མི་དག་འཆོ་བ་ཐུང་བས་
ཉམས། ལྟ་དག་བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་ཅེ་ཅམ་ན། །
བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔྱལ་བ་ན་ཆ་གང་
གི་སྦྱག་བསྐྱེད། ཡི་དྲགས་ལ་བགེས་སྒློམ་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད། དུད་འགྲོ་ལ་
གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་ཅིང་བ་བ་དང་བཀོལ་སྦྱོད་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད། མི་ལ་
ཆེ་ཐུང་ཞིང་ན་གྱི་འཆི་བ་དང་ཐོངས་པའི་སྦྱག་བསྐྱེད། འདོད་ལྟ་ནམས་ནི་ཆེ་
འདིར་བག་མེད་དུ་གཡེངས་ཤིང་སྦྱི་མར་ངན་འགྲོར་ལྟར་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་

ཡོད་ཅིང་། མདོར་ན་འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་ཅེ་ལྟ་བུ་ཆུང་བ་ཞིག་ལའང་སྒྲུབ་བདེན་
 དང་མ་འདྲེས་པའི་བདེ་བ་མེད་པས། ཁམས་གསུམ་པོ་གང་དུ་གནས་པ་
 དང་། གང་དང་འགྲོགས་པ་དང་། གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 སྒྲུབ་བསྐྱེལ་བདེན་པ་ལས་མ་འདས། དེས་ན་ངན་སོང་དུ་མ་ཟད། འཁོར་བའི་
 སྒྲུབ་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་ལས་ཐར་འདོད་དགོས་ཤིང་དེ་ལས་ཐར་བའི་སྐྱབས་
 དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས། དེའི་ཕྱིར་དུ་སངས་
 རྒྱས་བཙུན་ལྟ་འདས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་དངོས།
 དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་བློ་གསུམ་ཁྱེ་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བཅས་
 པའི་སློན་སྐྱོད་དག་ཚུལ་ཀྱི་སྟོན་པ་སྤངས་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཙུ་པོ་རྣམས་
 ལེགས་པར་བསྐྱང་བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟ་བའི་སློན་སྐྱོད་འདིའི་
 རྗེས་སློབ་མཛོད།

དེ་ནས་སྤར་གྱི་རབ་བྱུང་སྐྱབ་མཁན་དེ་མིན་ན་དེ་ལྷགས་ཤེས་དགོས་
 ཀྱང་འདིར་དེ་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་ན། མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་
 མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་རྒྱང་
 གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་
 མཆོག་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་དག་

ཚུལ་དུ་བཅུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས་སོང་ནས། གསུམ་
པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐབས་
བརྗོད་བདག་བརྗོད་གཉིས་ཇོགས་པའི་མཇུག་གཞན་བརྗོད་གྱི་ཐོག་མར་
དགེ་ཚུལ་དུ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཇོགས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་པ་ན་ངེད་
བྱེད་གྱི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དགེ་ཚུལ་དུ་ཞེས་
པའི་སྐབས་སུ་དེས་སྐད་གྱི་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་། སེ་གོལ་གྱི་བརྗོད་པས་
དེའི་དུས་སུ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནི་སྙམ་
པའི་ཐོབ་སློབ་སྐྱེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་ནས་བཅུན་པ་ཞེས་
མི་བརྗོད་པར་སློབ་དཔོན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པས་དེ་ཡིད་ལ་བཟུང་ནས་
གསུམ་པའི་རྗེས་སྒྲིམ་གྱིས་ཞེས་བརྗོད། གསུམ་པ་སོང་བ་དང་སློབ་དཔོན་
གྱིས་དེ་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ནི་དང་། དེས་ལེགས་སོ་བྱའོ། །

དེས་དངོས་གཞིའི་ཆོག་གྲུབ། མཇུག་གི་ཆོག་ལ་དུས་གོ་བ་དང་
བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དགེ་ཚུལ་ཙམ་བསྐྱབ་ན་སྐབས་འདིར་
བྱེད་གོས་ཤིང་། བསྐྱེད་ཇོགས་སུ་བསྐྱབ་ན་ནི་དེའི་དུས་གོ་དང་བསྐྱབ་པ་
བརྗོད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱས་པས་འདིར་སྒྲིམ་སུ་བྱ་མི་དགོས་སོ། །བསྐྱེད་
ཇོགས་མི་བྱེད་ན། མཇུག་གི་ཆོག་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དུས་གོ་བ་ནི་མང་དུ་
ཐོས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེ་གོ་མོས་མཛོད་ཅེས་བསྒྲོ།

དེ་ནས་དེ་ཉིད་ཉི་མ་ཡོད་སར་སྤྱོད་ནས་བྱར་མ་སོར་བཞི་བས་གྲིབ་
ཆོད་གཞལ་ཏེ། བྱར་མའི་གྲིབ་མ་སོར་བཞི་ལ་སྦྱེས་བྱ་དང་། སོར་གསུམ་
མན་ལ་རྒྱུ་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་དུས་ཆོད་ངེས་པར་བྱས་ནས་གྲལ་ལ་
ལའོད། དུས་གོ་བཅོམ་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་ཡིན་ལ།
འདིར་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཏེ་བཅོམ་ན། བྱིད་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་མཁུག་
ཆོག་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་དུས་གོ་བ་ནི། བྱིད་ཀྱིས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་
པ་ཐོབ་པའི་དུས་ནི། ལོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལོ་འདི་ཡིན། ལྷ་བའི་དབང་བྱས་
ནས་ལྷ་བ་འདི་ཡིན། ལྷ་བའི་ཡར་ངོ་མར་ངོ་གཉིས་ལས་འདི་ཡིན། སྤྱོད་སྤྱོད་
ངོ་གཉིས་ལས་འདི་ཡིན། གྲིབ་ཆོད་སྦྱེས་བྱ་གཅིག་དང་། རྒྱུ་བ་གཅིག་
སོགས་སོར་བའི་དུས་སུ་བྱིད་ཀྱིས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་
ཡིད་ལ་ཞོག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་དང་། རང་ལས་
གན་པའི་དགེ་ཚུལ་རྣམས་ཡིན་པས་རྟེན་པ་དང་པོར་འབྲུལ་ཞིང་། ཕྱག་དང་
སྒྲོན་དུ་ལྡང་བ་སོགས་བྱ་ཞིང་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་གཞོན་པའི་དགེ་ཚུལ་དང་།
བར་མ་རབ་བྱུང་དང་། དགེ་བསྟེན་པ་མ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་དང་བསྟེན་བཀྱར་
དང་དུ་ལོང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྟེན་པའི་གོ་རིམ་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་
གྲས་པའི་མན་ཡོན་ཡོད་དོ། །

མཁུག་ཆོག་གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་བཅོམ་པ་ནི། སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་

མི་ཚོག་གི་བསྐྱུང་དགོས་ཤིང་། བསྐྱུང་ལུགས་ནི་སྒོན་གྱི་འཕགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་བ་ཅུ་སྤངས་ཤིང་དེ་ལས་སྤར་ལོག་པར་མཛད་
པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་སྟེ་འདིའི་རྗེས་
སྒྲུབ་ཀྱིས། སྒོ་བ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། རི་ལྟར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་
པ་དེ་དག་གིས་རི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་དུ་སྒོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། སྒོག་གཅོད་
པ་ལས་སྤར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་དུས་
འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། རི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་དུ་སྒོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ་སྒོག་
གཅོད་པ་ལས་སྤར་སྒོག་པར་བགྱིའོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་འདིས་བདག་
འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བོ། །རྗེས་
སུ་བསྐྱབ་བོ། །རྗེས་སུ་བགྱིད་དོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་དེ་དག་བཅོམ་པ་
དེ་དག་གིས་རི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་
སྒྱུད་པ་དང་། བརྩན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། འབྲུའི་ཆང་དང་། བཅོམ་པའི་ཆང་སྒྲོས་
པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་དང་། སྤྱོད་པར་དང་། རོལ་མའི་སྤྱོད་དང་།
སྤྱོད་པ་དང་། སྒོས་ཉུག་པ་དང་། རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆང་བ་དང་། ཁྱི་སྟན་
མཐོན་པོ་དང་། ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་བས་དང་། གསེར་
དངུལ་ལེན་པ་སྤངས་ཏེ། གསེར་དངུལ་ལེན་པ་ལས་སྤར་ལོག་པ་དེ་བཞིན་
དུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱོད་

འཆོའི་བར་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་དང་། བརྟུན་
 དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲུའི་ཆང་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་སྒྲོས་པར་འབྲུར་བ་བག་
 མེད་པའི་གནས་དང་། སྒྲུ་གར་དང་རོལ་མའི་སྒྲུ་དང་། བྲེང་བ་དང་སྒྲོས་ཅུག་
 པ་དང་། རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆང་བ་དང་། བྲི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་། བྲི་སྟན་ཆེན་
 པོ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་བས་དང་། གསེར་དངུལ་ལེན་པ་སྤངས་ཏེ།
 གསེར་དངུལ་ལེན་པ་ལས་སྤར་སྒྲོག་པར་བགྱེད། །ཡན་ལག་བརྟུ་པ་འདིས་
 བདག་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་རྩེས་སུ་སྒྲོབ་བ། །
 རྩེས་སུ་བསྐྱབ་པོ། །རྩེས་སུ་བགྱེད་དོ། །ཐབས་ཡིན་ནོ་དང་ལེགས་སོ་བྱའོ།།
 དེ་ལྟར་སྤངས་ནས་བསྐྱང་བའི་པན་ཡོན་དང་། མ་བསྐྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་
 རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ལྟང་བས་གོས་པར་གྱུར་ན་ནི་བཤགས་
 སྒོམ་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་བྲས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་
 རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ལགས། ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྒྲོབ་དཔོན་འཁོར་བཅས་
 གྱིས་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་དང་། གོང་གི་སྒྲོན་ལམ་བཞི་གདབ། བཞི་པའི་ཆེ་དག་
 ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱར་བྲིམས་
 གྱི་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ།། །

༥ དེ་ནས་བསྟན་རྫོགས་སུ་བསྐྱབ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ཆོས་གོས་གསུམ་
 དང་ལྟང་བཟེད་གདིང་བ་སོགས་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྟ་གོན་བྱ། མཁན་སྒྲོབ་ཏུ་

འོས་པ་དང་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་དང་སྟོན་པའི་སྐུ་བརྟན་
མཆོད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྟ་གོན་བྱ་ཞིང་། ལྷུང་བ་འགགས་དང་སྤྱི་
བ་འགགས་སོགས་སྤར་མ་བྱས་ན་འདིར་བྱ། མེ་ཏོག་འབྱེད་ཅིང་ཅ་པ་གྲུ་
བཅས་པ་ཡང་སྟ་གོན་བྱས་ཏེ། མཁའ་སྤྱོད་ཏུ་འོས་པ་ལངས་ནས་སུམ།
འདུག་བཞིན་པར་དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསུན་དུ་གསོལ། ཆེ་དང་ལྡན་
པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགེ་འདུན་ལས་བསྐྱེད་པར་ཚེ་གས་པར་
འཆལ་ནས། དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱེད་པར་ཚེ་གས་པར་གསོལ་ན། དགེ་སྤྱོད་མང་
དུ་ཐོས་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེ་གེ་མོ་བྱིད་ཀྱིས་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྤྱོད་
དཔོན་མཛད་པར་བྱ། འདི་ནི་མཁའ་སྤྱོད་གཉིས་གཅིག་གིས་མཛད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་མཛད་ནས་ཆེ་
དང་ལྡན་པ་འདི་ལའམ། འདི་དག་ལ་བསྐྱེད་པར་ཚེ་གས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་
པར་དག་པ་ཞིག་བཀས་གནང་བར་བྱ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྟོན་པ་
ལ་མེ་ཏོག་གཏོར། དེ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོན་པའི་སྐུ་གཟུགས་འདི་ལ་སྟོན་པ་
དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཞོག་ལ་ཕྱག་གསུམ་གྱིས། ཞེས་བརྗོད། དེ་ཆར་བ་དང་།
བྱིད་རང་དགེ་སྤྱོད་གི་དགེ་བདུན་གྱི་ནང་དུ་འདུག་པའི་བསམ་པ་བྲག་པོས་
དགེ་སྤྱོད་འདི་རེ་རེ་ལ་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་གྱིས། ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡན་ལག་
ལྔ་ས་ལ་གཏུགས་པའི་ཕྱག་བྱ། ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆེ་དགེ་སྤྱོད་རེ་རེ་ནས་ཆེ་

དང་ལྷན་པ་འདིའི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་གདབ་ཅིང་མེ་ཏོག་གཏོར། དེ་ནས་རྩ་པ་གྱུའི་སྟངས་
མཁན་པོ་ལ་ཕྱག་གསུམ་འཆལ་དུ་བཅུག་སྟེ། ཀླང་བའི་ཉིང་བ་གཉིས་ཀྱིས་
རྩ་བའི་བ་མནན་ནས་ཅོག་ཅོག་པོར་ཐལ་མོ་སྟེང་ཁར་སྦྱར་དུ་བཅུག་ནས།
ཁྱོད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྟོང་གི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ཞིན་
ཏུ་ལེགས། ལེགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དགེ་སྟོང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ་
ལས། དགེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ཏེ། །དགེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་རྩེ་རྩེའི་
སྟོག་ཤིང་ཡིན། །དགེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་དམའ་སྟོང་བ་ཡིན། །དགེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་
རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཡིན། །དགེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་སྟོག་གཅོད་དེ། །དགེ་
སྟོང་ཞེས་བྱ་ཐར་བའི་ལམ་བཟོད་དེ། །དགེ་སྟོང་རང་གི་དོ་བོ་བསྐྱམ་པ་སྟེ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་དང་ལྷན་པའི་བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྦྱབ་
པ་ནི། སྦྱབ་ཚུལ་ལ་སྦྱིར་མང་དུ་འབྱུང་ཡང་ཆོ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོན་
ཆོག་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་ད་ཆོག་ཉེས་མེད་
ལུན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་མཁན་པོ་དགོས་ཤིང་། དེ་
ཡང་བཟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྟོང་ཞིག་ལ་
གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་དགོས་པས། རེད་ཀྱིས་མཁན་པོའི་བྱ་བ་
སྦྱབ་རུང་དུ་ཡོད་ལ། བསྟེན་པ་ནི་ཉེ་བ་དང་རྫོགས་པ་ནི་ཐར་བ་ཡིན་པས།

བདག་ཐར་བ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཁད་ཉི་བའི་དགེ་སྤྲོད་གི་དངོས་པོ་
སྐྱབ་མཁན་མཛད་དུ་གསོལ་སྙམ་བས། བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་མཁན་པོར་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་གྱིས། ཞེས་བཛྲོ། སྤར་དགེ་ཚུལ་སྐྱབ་
མཁན་དེ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས། སྤོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སྤོབ་དཔོན་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་གྱི། སྤོབ་
དཔོན་བདག་གི་མཁན་པོ་མཛད་དུ་གསོལ། སྤོབ་དཔོན་མཁན་པོས་བདག་
བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བྱ། འདིར་མཁན་པོ་ཡིན་
ན་དེ་དང་། མཁན་སྤོབ་གང་རུང་མིན་ན་བཙུན་པ་ཞེས་བསྐྱར་ཞེས་དགོས།

གསུམ་པའི་མཁུག་ཏུ་བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་མཁན་པོར་འགྱུར་ཞིང་།
མཁུག་ཏུ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་གསུམ་འཆོལ་ལ་ངེད་གྱི་མདུན་
དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བསྒྲོ། གྲོགས་བྱེད་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་སོ་སོར་བསྐྱབ་པ་
ཕྱག་པ་གཡོན་པ་ལ་བཀལ་ནས། མཁན་པོ་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་འབྲང་
བའམ་མ་བདེ་ན་བསྐྱབ་བྱ་འབྲང་སྟེ་གཉིས་ཀའི་ལག་པ་གཡོན་པ་འོག་དང་
གཡས་པ་སྟེང་དུ་བྱས་ཏེ། སྙམ་སྐྱར་དངོས་སམ། དེའི་རྒྱར་མི་རུང་བའི་དོད་
ཙམ་ཡིན་ན་བཟུང་སྟེ་འདི་སྙམ་སྐྱར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སྙམ་པ་གྱིས་ལ།
འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་གྱིས་ཤིག་སྙམ་སྐྱར་ཡིན་ན། མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ།
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོས་གོས་བགྱིས་ལགས་པ། རུང་བར་སྐྱད་

པར་འོས་པ་འདི་ཆོས་གོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ཞེས་ལན་
གསུམ། དངོས་མིན་པའི་དོད་ཙམ་ལ་ནི། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་
གོས་འདི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ཞེས་བྱ་དགོས་ཏེ་བྱད་པར་རོ།
ཐབས་ལེགས་བྱས་ཏེ་སྤག་པ་གཡས་སུ་སྟོ། དེ་བཞིན་དུ་ཇ་གོས་དང་མཐང་
གོས་གཉིས་ལ་དེ་གཉིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་བསམ་པ་དང་རྗེས་སྒྲོས་བྱ་
ཞིང་། སྒྲུབ་སྒྲུབ་གྱི་གནས་སུ་ཇ་གོས་དང་མཐང་གོས་ཞེས་སྟོར། ཐབས་
ལེགས་ཀྱང་བྱའོ། །

དེ་ནས་མཐང་གོས་ཉིས་བཅུ་བྱས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་རྒྱན་དང་། དེའི་
སྟེང་དུ་ཐ་གོས་དང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྤགས་ནས་བསྒྲོན་པའི་གཡོན་སྟོགས་སྤག་པ་
གཡོན་དང་། གཡས་ཀྱི་སྒྲེ་མོ་གཡོན་གྱི་སྤག་པའི་སྟེང་དུ་བཞག། །གཡས་ཀྱི་
དཔུང་བ་བྱིར་བྱུང་སྟེ་ཐལ་མོ་སྟེང་ཁར་སྟོར་དུ་བཅུག་ལ་མགོ་བོར་མེ་ཏོག་
གཏོར་ཏེ་སྟོན་ལམ་བཞི་པོ་བརྗོད་ཅིང་།

བཞི་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནམ་པར་
དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྒྲུབ། དེ་ནས་སྒྲར་གདིང་བའི་སྟེང་
ནས་དགོ་འདུན་ལ་སྤག་ལན་གསུམ་བྱ་ཞིང་མེ་ཏོག་གཏོར། ལུས་ཆིག་པ་ནི་
འདིར་ཡང་རུང་ངོ། །སྒྲུབ་སྒྲུབ་གྱི་རྒྱར་རུང་བའི་གོས་ལུག་སོགས་ཡིན་ན་
བཅུ་བཅུ་བྱའི་སྤག་པ་གཡོན་པར་བཀལ་བའི་སྒྲེ་མོ་གཉིས་ཀ་ལག་

བས་སྒར་ལྟར་བཟུང་ལ། མཁན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་
ཞེས་བགྱི་བའི་གོས་འདི་སྒྲུལ་སྒྱུར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་གོ། །འཆ་ལ་ལ་བར་
ཆད་མ་བྱུང་ན་སྒྲུལ་སྒྱུར་དགུ་པ་ལ་སོགས་པར་བགྱི་སྟེ། གླེགས་བུ་བྱེད་དང་
གསུམ་པ་ལ་སོགས་པར་བགྱི་ལོ། །བུ་ལོ། །བརྒྱུད་ལོ། །འཕྲོ་ལོ། །བསྐྱེད་གོ།
།གཟུང་གདབ་གོ། །བུ་བོ། །ཁ་བསྐྱུར་ལོ། །ཡང་ན་འདི་ལ་ལྟན་ཐབས་སུ་ལྟན་
ནོ། །ཁྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བགྱིས་ཏེ། ཆོས་གོས་འདི་ནི་རུང་བར་སྒྱུད་པར་
འོས་པའོ། །ལན་གསུམ་དང་། ཐབས་ལེགས་ཀྱང་བུ་ལོ། །སྒྲ་གོས་ལ་གཞན་
འདྲ་བ་ལ། སྒྲུལ་སྒྱུར་བདུན་པར་བགྱི་སྟེ་གླེགས་བུ་བྱེད་དང་གསུམ་པར་
བགྱི་ལོ་དང་། མཐང་གོས་ལ་སྒྲུལ་སྒྱུར་ལྔ་པར་བགྱི་སྟེ་གླེགས་བུ་བྱེད་དང་
གཉིས་པར་བགྱི་ལོ། །ཞེས་བསྐྱུར་ཞིང་གཞན་སྒར་ལྟར་ལོ། །དེ་ནས་མཁན་
པོས་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགེ་འདུན་ལ་འདི་འདྲུང་བཟེད་སྟོན་
པའི་གྲོགས་ལྟན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བསྟོ། །དེས་ལྟུང་བཟེད་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་
རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པར་བཞག་པ་གཡས་པས་ཁ་བཀབ་སྟེ། དགེ་སློང་རེ་
རེ་མདུན་དུ་འགྲུང་ནས་འདུད་པ་དང་བཅས་པས། བཙུན་པའམ། ཆེ་དང་
ལྟན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཆེ་དང་ལྟན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ལྟུང་
བཟེད་འདི་མི་ཆུང་ངམ། མི་ཆེའམ། མི་སྐྱེའམ་ཞེས་འདི་ཞིང་། རེ་རེ་ནས་
ལྟུང་བཟེད་བཟང་ངོ་ཞེས་བཟོད་ཅིང་། སྟོན་མཁན་དེ་ལ་དགེ་སློང་གཞན་ཞིག་

གིས་སྟོན་ལྷགས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །མཁན་པོ་ལ་ཡང་བསྟན་དགོས་ན་སྒར་
སྒར་སྟོན། དེ་ན་སྤྱང་བཟེད་དེ་མཁན་པོ་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀ་འབྲེང་བའི་
ལག་པ་གཡོན་པར་བཞག། གཡས་པས་སྟེང་ནས་བཀའ་སྟེ། འདི་སྤྱང་བཟེད་
དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟུང་པ་གྱིས་ལ་འདི་རི་རྩེ་ས་སྟོན་གྱིས། མཁན་པོ་
དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་སྤྱང་བཟེད་ཟས་ལ་སྤྱད་
པར་འོས་པ་དང་སྟོང་གི་སྟོད་འདི་བསྐྱང་བའི་སྟོད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །
ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །

དེ་ནས་གདིང་བ་དང་ཚུ་ཚགས་སྟེར་ལྷགས་རབ་བྱུང་གི་སྐབས་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་བྱའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་ཚགས་གོང་དུ་འཕྲུལ་སྐབས་འདིར་བྱ་བ་
གཙུ་ཆེ་ཡང་གང་བདེ། བསྐྱབ་བྱ་གདིང་བའི་སྟེང་དུ་ཚུར་བསྟན་ནས་ལས་
ཐོས་པའི་ས་ཡིན་ན་རྒྱ་བ་འགོ་བས་སུ་འཇུག་ཅིང་ལས་མི་ཐོས་པར་བྱས་ལ་
བཞག། དེ་ནས་མཁན་པོས། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགོ་བ་གཉིས་ལས།
ཐོག་མར་ཡུལ་དུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བཤགས་པར་མ་རྩུས་པའི་སྤྱང་བ་ཐུན་
མོང་བ་ལས་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་སྤྱད་དུ། གསོལ་བའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པར་བགྱི་བས། དགོ་འདུན་རྣམས་སྟོད་ལམ་བསྟན་ནས་གསོལ་བའི་
ལས་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་ཞུ། །

དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དེང་དགོ་འདུན་གྱི་

བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ། བདག་ཅག་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ནི་
ལྷུང་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན་གང་གི་མདུན་དུ་བདག་ཅག་ལྷུང་བ་དེ་ཆོས་
བཞིན་དུ་བགྱི་བ། བདག་ཅག་ལས་དགེ་སློང་གནས་གཞན་དུ་མཆིས་ལ་
དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་ལྷུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤར་བགྱིད་པར་སློབ་སྲུ་ཡང་
མ་མཆིས་ན། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཅོད་ན་དགེ་འདུན་
གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་དེང་ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཏེ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་ལ། སྤང་གྱིས་དགེ་
སློང་གི་མདུན་དུ་ལྷུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གསོལ་
བཤོ། །དགེ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་པའི་བྱིར་གནས་ལ་སློབ་མཐུན་བགྱི་བ་ནི།
ལས་མཛད་པའི་གནས་འདི་ཉི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཚུན་ཆད་བསྐྱེན་རྫོགས་
གྱི་འཕྲིན་ལས་གྱི་གནས་སྲུ་ཐུགས་བསྐྱུན་པ་གསོལ་བའི་ལས་ལ་ཐུགས་
གཏད་པར་ཞུ།

དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་
ལགས་པ་ནང་མཆོམས་དང་། བྱི་རོལ་ཉི་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་
འདི་དགེ་འདུན་གྱི་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་གནས་སྲུ་བཞེད་
ལ། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཅོད་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་
བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་གནས་ཐམས་ཅད་ལགས་པ་ནང་

མཆམས་དང་སྤྱི་རྩེ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དག་འདུན་གྱི་
བསྟེན་པར་རྩོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་སློ་མ་ཐུན་པར་བགྱིའོ། །
འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །གསོལ་བ་ཐལ། བརྗོད་པ་འཇུག་སྤྱད་དང་བཅས་པ་ལ་
ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། །

དག་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་
ལགས་པ་ནང་མཆམས་དང་སྤྱི་རྩེ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་
དག་འདུན་གྱི་བསྟེན་པར་རྩོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་བཞེད་དེ།
དེའི་སྤྱད་དུ་དག་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལགས་པ་ནང་མཆམས་དང་།
སྤྱི་རྩེ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དག་འདུན་གྱི་བསྟེན་པར་
རྩོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་སློ་མ་ཐུན་པར་བགྱི་ན། ཆེ་དང་ལྡན་པ་
གང་དག་གནས་ཐམས་ཅད་ལགས་པ་ནང་མཆམས་དང་། སྤྱི་རྩེ་ཉེ་འཁོར་
འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དག་འདུན་གྱི་བསྟེན་པར་རྩོགས་པའི་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་གནས་སུ་སློ་མ་ཐུན་པར་བགྱི་བར་བཅོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་
གསུངས་ཤིག །གང་དག་མི་བཅོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་ཤིག །དག་འདུན་
གྱིས་བཅོད་ཅིང་གནང་ནས། དག་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལགས་པ་
ནང་མཆམས་དང་། སྤྱི་རྩེ་ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་དག་
འདུན་གྱི་བསྟེན་པར་རྩོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སློ་མ་ཐུན་པར་བགྱིས་

ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུངས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །འདིར་གནས་
གྲུབ་པ་དང་བགྱིས་པ་གཉིས་བཞག་སྟེ་ལགས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ནི་གཙོ་
ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །དེ་ནས་ལས་བྱེད་པ་པོས། གནས་བརྟན་མིང་
འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བྲིད་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་མིང་
འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་གསང་སྟེ་སྟོན་པར་སྟོན་ལ། དེས་སྟོ་ལགས་ཞེས་ལན་
གདབ། དེ་ནས། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་བསྟོ་བའི་ལས་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། །

དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགེ་སྦྱང་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བ་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བ་ལ་གསང་སྟེ་སྟོན་པར་སྟོན་ག། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་
ཅིང་བཟོད་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་སྦྱང་མིང་
འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ཆེ་དང་ལྡན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་གསང་སྟེ་སྟོན་
ཏོ། །འདི་ནི་གསོལ་བ་ལོ། །དེ་ནས་གསང་སྟོན་དེས་བསྐྱབ་བྱ་སྟོག་ཏུ་འབྲིད་
ནས་རང་ལ་ཐུག་གསུམ་འཆལ་དུ་འཇུག་ཅིང་། མདུན་དུ་ཙོག་པར་འདུག་ཏུ་
བཙུག་སྟེ་སྦྱང་ཁར་ཐལ་མོ་སྦྱར་དུ་བཙུག་ལ། བྲིད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཙུ་ཆང་དགོས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། བར་
ཆད་ཡོད་མེད་ངས་དྲིས་ན་ཤེས་པས་དྲི་བ་འདི་རྣམས་ལ་ལན་ལེགས་པར་

ཐོབ་ཅིག། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་སྤྱོད་ཉོན་ཅིག། །འདི་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་བདེན་པའི་དུས་འདི་
ནི་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱུང་བའི་དུས་ཏེ། །ཁོ་བོས་སྤྱོད་ལ་རུང་བད་དེ་ཡི། །སྤྱོད་མ་འཇོམ་
པར་གྱོས་ལ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོས། །མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཞེས་ལན་
ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག། །སྤྱོད་སྒྲེས་པ་ཡིན་ནམ། །དེས་ཡིན་ལགས། །སྒྲེས་པའི་
དབང་པོ་དང་ལྡན་ནམ། །ལྡན་ལགས། །ཞེས་སོགས་དེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ལན་
གདག། །ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ནམ། །སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་སྤྱུང་བ་བཟེད་ཆང་
ངམ། །སྤྱོད་པ་མ་གསོན་པས་མ་གནང་བ་མ་ཡིན་ནམ། །བྲན་མ་ཡིན་ནམ།
བརྟུས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །རྟེན་བཅོན་པ་མ་ཡིན་ནམ། །རྩོད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནམ།
བཅོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། །རྒྱལ་པོས་བཀྲའས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །རྒྱལ་པོ་ལ་
བསྐྱེགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོད་པའི་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོད་པའི་ལས་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཆོམ་
རྒྱན་པར་གྲགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །བ་མ་མ་ཞིང་མ་ཡིན་ནམ། །དགོ་སྤྱོད་མ་
སྤྱོད་སྤྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། །རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཐ་དད་དུ་
གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །གནས་པར་མི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ལྷ་སྐྱེགས་ཅན་མ་
ཡིན་ནམ། །ལྷ་སྐྱེགས་ཅན་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །པ་བསད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
མ་བསད་པ་མ་ཡིན་ནམ། །དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་ནམ། །དགོ་འདུན་ཀྱི་དབྱེན་
བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་ཕྱུང་བ་

མ་ཡིན་ནམ། སྤྱལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དུད་འགྲོ་མ་ཡིན་ནམ། མ་ལགས་ཞེས་
བྲ། བྲོད་ལ་ལ་ལའི་བྲ་ལོན་མང་ཡང་རུང་ཉུང་ཡང་རུང་བསྐྱེན་བར་རྫོགས་
ནས་འཇལ་མི་རྒྱས་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཆགས་པ་མེད་དམ། བྲོད་སྡོན་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། བྲོད་པམ་བར་གྱུར་བ་བཞི་ལས་ལྷུང་བ་གང་ཡང་རུང་
བ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྷར་བྲོད་ད་ལྷ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། བྲོད་
ཀྱིས་ཆངས་བར་སྦྱོད་པ་སྦྱད་དམ། ལན་སྦྱད་ལགས་ཞེས་བརྗོད། བྲོད་ཀྱི་
མིང་ཅི། དེས་བདག་གི་མིང་འདི་ཞེས་བགྲི། བྲོད་ཀྱི་མཁན་པོའི་མིང་ཅི། དོན་
ཀྱི་སྦྱད་དུ་མཆན་ནས་སྦྱོས་ཏེ་མཁན་པོའི་མིང་འདི་ཞེས་བགྲི། ཞེས་བརྗོད་
དོ། །

ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྲོད་ཉོན་ཅིག་ མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་ནད་རྣམས་
པ་འདི་ལྷ་བྲུ་དག་འབྱུང་སྟེ། མཛེ་དང་། འབྲས་དང་། ཕོ་ལ་ཡིག་དང་། འབྲུམ་
ནད་དང་། རྟ་དང་། བྲི་རྫོ་དང་། གཡལ་བ་དང་། སྟོག་པ་དང་། ཀླང་ལྷ་དང་།
སྐྱེམ་ནད་དང་། སྐྱེམ་པ་དང་། བརྗེད་བྲེད་དང་། བགྲེས་རབ་དང་། སྦྱ་རབ་
དང་། ཀླང་བམ་དང་། མཆན་བར་རྫོལ་བ་དང་། དིམས་དང་། དིམས་བྲག་པོ་
དང་། ཉིན་གཅིག་པ་དང་། ཉིན་གཉིས་པ་དང་། ཉིན་གསུམ་པ་དང་། ཉིན་བཞི་
པ་དང་། འདུས་པ་དང་། དིམས་ཉིན་རེ་བ་དང་། ཉྱག་པའི་དིམས་དང་། དིམས་
ལྡང་དུབ་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། གསུང་བ་དང་། སྦྱིགས་བྲུ་དང་། ལུད་པ་དང་།

དབྱུགས་མི་བདེ་བ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། ཡན་ལག་ཏུ་བྱུག་པ་དང་། སྐྱོན་དང་།
 ཁྲག་ནད་དང་། མཁྱིས་ནད་དང་། གཞང་འབྱུམ་དང་། སྐྱུགས་གྲོ་བ་དང་། ལྷ་
 འགགས་པ་དང་། ངལ་བ་དང་། ལྷུས་ཚ་བ་དང་། ཕྱི་བས་ལོགས་ཚ་བ་དང་།
 རུས་པ་ལ་བྱུག་པ་སྟེ་ལྷུས་ཀྱི་ནད་འདི་ལྷ་བྱ་འདི་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་
 དང་། འདི་ལྷ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷུས་ལ་མེད་དམ། དེས་མེད་ལགས་
 ཞེས་བྲ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག་ ཁྱོད་ལ་ད་ལྷ་ངས་དྲིས་པ་དེ་ཉིད་དགོ་
 འདུན་ཀྱི་དབྱུས་སུ་ཡང་ཆངས་པར་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཁྱོད་ལ་འདྲི་ཡིས། དེར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་འདྲེས་པར་གྲོས་ལ། ཡིན་
 པ་ལ་ཡིན་ཞེས་དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཞེས་ལན་ཐོབ་ཅིག་ དེ་ལྟར་ན་
 ཁྱོད་བར་ཆད་ཀྱི་དག་པར་འདུག་ཅིང་ངས་དགོ་འདུན་ལ་ཁྱུས་ནས་ཡོང་གི
 ཁྱོད་མ་བོས་ཀྱི་བར་དུ་མ་འོང་བར་འདིར་སྟོན་ཅིག་ ཅེས་བཟྍ་ད། དགོ་འདུན་
 ཀྱི་རྒྱང་དུ་འོང་སྟེ་གན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་འགྲུང་ནས་འདུད་པ་དང་བཅས་
 ཏེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་གིས་མཁན་པོ་མིང་
 འདི་ཞེས་བགྱི་བས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་གསང་སྟེ་རྩེས་སུ་བསྟན་ན། དེ་ཡང་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་ན། ཅི་མཆི་ཞིག་གམ། ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་ཞེས་བཟྍ་ད། མ་བཟྍ་ད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་སོང་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་གི་ཤོག་ཅིག་ཅེས་
བརྗོད་དེ་འཁྲིད་ནས་གདིང་བའི་སྟེང་དུ་འདུག་སྟེ་དགེ་འདུན་སྤྱི་ལ་དམིགས་
བའི་ཕྱག་གསུམ་འཆལ་དུ་བཅུག་ལ། རང་ཉིད་གལ་དུ་འཁོད་པར་བྱའོ། །དེ་
ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེས་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་གསུམ་དང་། དེ་ནས་དགེ་འདུན་སྤྱི་ལ་
ཕྱག་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ལས་བྱེད་པ་རང་ལ་ཕྱག་གསུམ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ།
པ་གུའི་སྟེང་དུ་རྩ་བ་ཉིང་བ་ལ་ཉིང་པ་གཉིས་ཀྱིས་མནན་ནས་ཙོག་ཙོག་ཕྱར་
ཐལ་མོ་སྟེང་ཁར་སྒྱུར་ལ་འདུག་ཅིག་ཅེས་བསྒྲོ། དེ་ནས་ལས་བྱེད་པས།
ཁྱོད་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་
འདེབས་དགོས་པས་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་གྱིས་ཞེག

དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བ། དོན་གྱི་སྦྱད་དུ་མཆན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
བས། དགེ་འདུན་ལས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་འཆལ་ཏེ། བདག་མིང་འདི་
ཞེས་བགྱི་བ་དོན་གྱི་སྦྱད་དུ་མཆན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བས། དགེ་འདུན་ལས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ན། དགེ་འདུན་
བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། དགེ་
འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བྱང་དུ་གསོལ། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བདག་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་

གྲིས་བདག་ལ་རྩེ་ས་སུ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་དག་འདུན་
བཅུན་པ་རྣམས་གྲིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྦྲད་དུ་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བར་
མཇེད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་རྩེ་ས་སྒྲོལ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །དེ་ནས་
ནང་དུ་བར་ཆད་འདྲི་བ་ནི། དག་འདུན་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་བའི་སྤྱིར་དུ་དག་
འདུན་གྱི་ནང་དུ་བར་ཆད་དེ་བ་ལ་ཐུགས་བསྟན་པའི་གསོལ་བའི་ལས་
བབྱིད་པས། དག་འདུན་རྣམས་སྦྱོང་ལམ་བསྟན་ནས་གསོལ་བའི་ལས་ལ་
ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། །

དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། མིང་འདི་ཞེས་བབྱི་བ་
འདི་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བབྱི་བས་དག་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་འཆལ་ཏེ། མིང་འདི་ཞེས་བབྱི་བ་འདི་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བབྱི་བས་
དག་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱི་
དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དག་འདུན་གྲིས་གནང་བར་མཇོད་ཅིག་དང་
བདག་གིས་དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བབྱི་བས། མིང་
འདི་ཞེས་བབྱི་ལ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་བར་བབྱི་ལོ། །འདི་ནི་གསོལ་
བའོ། །དེ་ནས་ངེད་ལ་ཐུག་གསུམ་འཆོལ་ལ་སྤར་བཞིན་པ་གུའི་སྟེང་དུ་འདུག་
གཅིག་ཅེས་བསྟོ། །འདུག་པ་དང་ཁྱོད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱད་
བར་ཆད་གྱི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞིག་དགོས། བར་ཆད་

ཡོད་མེད་སྒར་གསང་སྟོན་གྱི་སྐབས་དེས་ཟིན་ཡང་། བར་ཆད་འགའ་ཞིག་
སྟོ་བྱར་འབྱུང་བ་ཡང་སྲིད། སྒར་མ་དྲན་པ་དྲན་པའང་སྲིད་པ་སོགས་དགོས་
པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་ཆེར་དགེ་འདུན་ཐུགས་ཡིད་ཆེས་པའི་
དོན་དུ་ནང་དུ་འདི་བ་ཡིན་པས་ལན་དང་པོར་ཐོབ་ཅིག ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྱིད་
ཉོན་ཅིག འདི་ནི་བྱིད་ཀྱི་བདེན་པའི་དུས། འདི་ནི་འབྱུང་བའི་དུས་ཏེ། ཁོ་བོས་
བྱིད་ལ་ཅུང་ཟད་དེ་ཡིས་བྱིད་མ་འཛེམ་པར་བྱོས་ལ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་དང་།
མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟོས། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟ་བུ་གཞན་དག་ཀྱང་
བྱིད་ཀྱི་ལུས་ལ་མེད་དམ་ཞེས་པའི་བར་སྒར་གསང་སྟོན་གྱིས་དེས་པ་ལྟར་
བྱུང་། །

དེ་ནས་ལས་བྱེད་པས། བྱིད་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་མངོན་
གྱུར་བ་ཅུའི་སྟོན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་
ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་སྟོན་པ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་དང་ཡོ་བྱེད་དང་ཡོངས་
སྤུ་དག་པ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་བར་ཆད་དེ་བ་དང་ལས་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་སྟེ་བ་ཅུ་ལས། མངོན་གྱུར་གཞན་ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཆང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེ་བ་ལ་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་
འདོད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བསམ་པའི་ཉེན་རྒྱུའི་ཀྱན་སྟོང་ཐོབ་འདོད་དང་།
དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་ཐབས་ཤེས། དུས་དང་དུས་དང་གནས་སྐབས་དང་སེམས་

ཅན་དང་ཡན་ལག་ངེས་པའི་འགལ་རྒྱུན་ངེས་པ་ལྟ་བུལ། མཁན་སྟོབ་དང་ཆོ་
ག་ཆང་བ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་འདོད་ཡོད་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཐུན་སྐྱམ་
ཆོགས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དགོས་ཤིང་། སྟོམ་པ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་
བསམ་བས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ་བས། བསམ་པ་འདི་བཞིན་དུ་གྱིས། རི་སྐད་དུ་
མདོ་བྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དཔྱལ་མེས་ཉམས། །
ཞེས་སོགས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་སྐར་
ལྟར་དང་། དེའི་སྤར་དུ་བསྟན་པའི་གཞི་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཙོ་
བོ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པའི་ཆོག་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་
པ་སྦངས་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱང་སྟམ་པ་བགྱིས་ལ་ཡིད་
གཞན་དུ་མ་གཡང་བར་སྟོད་ཅིག དགེ་འདུན་རྣམས་སྟོད་ལམ་བསྟེན་ནས་
ཐུགས་གཏད་ཅིང་། བསྐྱབ་བྱ་ཆོག་མཁན་སྟོབ་དགེ་འདུན་ལ་དེ་དང་དེར་
འདུ་ཤེས་མ་འབྱུང་བ་དེ་དང་། ལས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བྱེད་འདོད་པ་དང་།
བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་དགོངས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ནས་
གསོལ་པའི་ལས་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། དགེ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་
གསན་དུ་གསོལ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་འདིའམ། འདི་དག་
མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དགེ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
འཆལ་ནས། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་

དགེ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཡང་ལགས།
སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྷན། ལོ་ཉི་ཤུ་ཡང་ལོན། འདིའི་ཆོས་གོས་གསུམ་
དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་ཆང་། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་གོ་
ཞེས་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་སྟེ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་མིང་འདི་
ཞེས་བགྱི་བས་དགེ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་
དགེ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་
ཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། མཁན་པོ་
མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དགེ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་མཛོད་དོ། །
འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །གསོལ་བ་ཐལ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་གཅིག་དང་བཛོད་པ་
གསུམ་སྟེ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པས། བཛོད་པ་དང་པོ་ལ་
ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསུམ་དུ་གསོལ། ཆེ་དང་
ལྷན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དགེ་
འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་འཆལ་བས། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་
མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་
གསོལ་ཏེ། སྐྱེས་པ་ཡང་ལགས། སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་དང་ཡང་ལྷན། ལོ་ཉི་ཤུ་
ཡང་ལོན། འདིའི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་ཆང་། བར་ཆད་གྱི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་སྟེ། མིང་འདི་ཞེས་

བགྱི་བ་འདི་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། དག་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པར་གསོལ་ན། དེའི་སྦྲད་དུ་དག་འདུན་གྱིས་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
 འདི། མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ན།
 ཆེ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བཅོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཞིག
 གང་དག་མི་བཅོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཞིག་བཅོད་པ་དང་པོ་ཐལ། གཉིས་པ་
 ལ་ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། ཞེས་བྱས་ལ་གཉིས་པ་བྱ། བཅོད་པ་གསུམ་པའི་
 སྐབས་སུ་ལས་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྩེ་བཅུན་པ་ཐ་མའི་ཆ་གསུམ་པ་
 ལ་བྱབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཆི་སྟེ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དོ་པོ་
 བཅོད་པ་དེ་ནས་བཟུང་གསོལ་ནའི་བར་བྱ་བཅོད་པ། དེའི་སྦྲད་དུ་མན་ཆད་
 བྱེད་ལ་བཅོད་པ་ཡིན་པས། དོ་པོ་བཅོད་པ་དང་བྱ་བ་བཅོད་པ་གཉིས་རྫོགས་
 པ་གསོལ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་འགགས་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱོད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་
 གི་སྟོམ་པ་སྟེ་ཞིང་ངེད་བྱོད་གི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། གསོལ་ན་
 ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ངེད་གིས་སྐད་གཟེངས་མཐོ་བ་ཞིག་བཅོད་ཅིང་། སེ་
 གོལ་གྱི་བརྩ་སྦྱར་བས་བདག་གི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་གི་སྟོམ་པ་སྟེས་པའི་
 དུས་ནི་འདི་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་འེན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེའི་སྦྲད་དུ་ཞེས་
 པའི་ཆོག་བཅོད་པའི་ཆེ་སྟོམ་པ་སྟེས་བེན་ཅིང་། དག་སྟོང་དུ་གྱུར་སྟེ་དུ་

ཡིད་མ་གཡང་བར་སྡོད་ཅིག། བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་ཞུ།
ཞེས་བྱས་ལ་གསུམ་པ་བྲ།

དེ་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལས་ཀྱི་མཆུག་སྤྱད་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་
ཞུ། དགེ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས། དགེ་འདུན་གྱིས་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བ་འདི་མཁན་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་
ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཆལ་
ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་སྡོམ་ཞིང་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཚུ་ལོན་ལྟ་བུ་ཐོབ། དགེ་སློང་དུ་
གྱུར་པས་དགའ་བ་བསྐྱོམས་ཤིག། དེས་དངོས་གཞི་བྱུང་མཆུག་གི་ཆོ་ག་ལ་
དུས་གོ་བ་དང་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། གནས་བརྟན་
ཆེ་གོ་མོས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད།

དེ་ནས་དགེ་སློང་དེས་གྱིབ་ཆོད་མཛལ་ལུགས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐྱབས་
ལྟར་བྱས་ལ། འདིར་མཆུག་ཆོག་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསྐྱེན་བཀྱར་གྱི་གནས་
དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དུས་གོ་བ་ནི། བསྐྱེན་བཀྱར་
གྱི་གནས་ནི་རང་ལས་གྱིབ་མ་སོར་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
ཀླན་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཡིན། གནས་མ་ཡིན་པ་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་གཞོན་
པའི་དགེ་སློང་རྣམས་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་དང་།

དགེ་སློང་མ་རྣམས་དང་དགེ་སློབ་མ་རྣམས་དང་། དགེ་ཚུལ་པ་མ་དང་དགེ་
 བསྐྱེན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་རགས་པ་ལོ་དང་ལྷ་བས་འཛོག་
 བར་མ་ཟད། ཐ་ན་གྲིབ་མ་སོར་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འཛོག་པ་ཡིན། བསྐྱེན་
 བཀུར་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། གྲལ་འགོར་གཏོང་བ་དང་། རྟེན་
 པ་དང་པོར་འདྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། རིག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་
 གས་བདུན་ཅུ་མ་ཡོད་པ་ལས། མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས། སྤྱ་བའི་རིམ་པ་ནས་
 བཤད་ཀྱང་བཟོད་པ་པོས་བཟོད་བདེ་ཞིང་ཉན་པ་པོས་བཟུང་བདེ་བའི་ཕྱིར་
 ལོ་ངོ་མཁན་པོའི་རྩེ་སྤྱ་འབྲངས་ནས་བཟོད་དེ། དུས་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་
 མོ་ལོ་འདི་ཡིན་པས་ད་ལོ་ལོ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དུས་ཚིགས་ལ་དགྲུན་
 དང་དབྱིད་དང་དབྱར་དང་དབྱར་ཟུང་དུ་དང་དབྱར་རིང་པོ་དང་ལྷ་ལས་དུས་
 འདི་དང་ལྷ་བ་འདི་ཡིན། དེའི་ཡར་ངོ་མར་ངོ་གཉིས་ལས་འདི་ཡིན། ཆོས་
 འདི་ཡིན། ཉན་མཆན་གཉིས་ལས་ཉན་མོ་ཡིན། སྤྱོད་ཕྱི་ངོ་གྲུང་གསུམ་ལས་
 འདི་ཡིན། གྲིབ་ཆོད་སྐྱེས་བྱ་འདི་དང་རྒྱང་པ་འདིའི་དུས་སྤྱི་བྱི་རྒྱུད་ལ་
 དགེ་སློང་གི་སྤྱོམ་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་སེམས་ལ་ཞོག་ལ་རང་
 ལས་ཀྱན་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་དང་གྲལ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེན་བཀུར་སྟོབ།
 ཀྱན་པས་བསྐྱེན་བཀུར་སྟོབས་པ་དང་དུ་ལོང་། དེ་ལྟར་བཅིས་པས་མཉམ་
 པར་གྱུར་ན་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་ཤིང་། གྲལ་མགྲོགས་བྱས་པས་ཆོ་ག་སྟེ།

མདོ་རྩ་བ་ལས། དུས་མཉམ་པ་རྣམས་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕྱག་མི་བྱའོ།།
སྤར་འོང་བ་དང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རིག་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་
དངོས་སུ་སྒྲུལ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་ཤེས་པ་དང་བསྐྱེན་པའི་གོ་རིམ་ཤེས་ཤིང་
ཁ་ན་མ་ཐོབ་ས་མི་གོས་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་དུས་གོ་བ་སོང་། དེ་
ནས་གཉིས་པ་གདམ་ངག་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ནི་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་
བསྐྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །བཞི་པོ་འདི་དག་
ནི་བཙུམས་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུམས་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་དེས། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་དང་། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་གནས་སུ་སྤངས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་
ན་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། གོས་
ཕྱག་དར་ཁྱོད་པ་དང་། ཟས་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། གནས་མལ་ཤིང་བྱུང་
དང་། སྤན་བཀྱས་ཏེ་བོར་བ་དང་། འདོད་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐའ་དང་།
ངལ་ཤིང་དུབ་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཇི་སྟེད་འཆོའི་
བར་དུ་གོས་དང་ཟས་དང་གནས་མལ་དང་སྤན་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་སྦྱང་བ་
ལ་སྦྱོད་པར་སྦྱོའམ། དེས་སྦྱོ་ལགས་ཞེས་བརྗོད། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཉོན་

ཅིག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཐུན་ཅིང་གཟིགས་པ་དེས། དེ་
 ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྦྱང་གི་ལྷུང་བར་འགྱུར་
 བའི་ཆོས་སུ་གསུངས་ཏེ། དག་སྦྱང་གིས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་དག་སྦྱང་
 དུ་མི་རུང་། དག་སྦྱང་དུ་མི་རུང་། །འགྲུའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མི་རུང་། དག་སྦྱང་གི་
 དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དག་སྦྱང་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར་
 ཞིང་ཉམས་པ་བཅོམ་པ་ལྷུང་བ་པམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དག་སྦྱང་གི་ཚུལ་
 གྱིས་སྦྱང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཞིང་ཏ་ལའི་མགོ་བོ་བཅད་ན་
 སྒྲོན་པོར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་ལ། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་དུ་
 མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། མ་བྱིན་
 པར་ལེན་པ་དང་། སྒྲོག་གཙོད་པ་དང་། བརྒྱན་དུ་སྤྲོ་བ་སྟེ། བྱོད་རི་སྤྱོད་
 འཆོའི་བར་དུ་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཞི་ལ་མི་སྦྱོད་དམ། དེས་མི་སྦྱོད་
 ལགས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྱོད་ཉོན་ཅིག །བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་མཐུན་ཅིང་གཟིགས་པ་དེས། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པ་དག་སྦྱང་གི་དག་སྦྱང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་ཏེ། བཞི་
 གང་ཞེ་ན། གཤེགས་སྤངས་མི་གཤེགས་ བྱོད་ཀྱང་སྤངས་མི་བྱོ། བཟླ་གྱང་སྤངས་མི་

བརྟེན་མཆོང་བྱས་ཀྱང་སྤར་མི་འབྱུ་བ་སྟེ། བྱོད་ཀྱིས་དང་ཕྱིན་ཆད་དག་སྤྱོད་
དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་སྤྱོད་དམ། དེས་སྤྱོད་ལགས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྱོད་
ཉོན་ཅིག་བྱོད་བདག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་དང་བསྟན་པར་ཚྛགས་པ་དག་སྤྱོད་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་དུ་
སྤྱོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། བྱོད་མཁན་པོར་འོས་པ་དང་སྤྱོད་དཔོན་དུ་འོས་པ་
གཉིས་དང་། དག་འདུན་མཐུན་པ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་མི་གཡོ་
བ་བཞག་པར་མི་འོས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟན་པར་ཚྛགས་སོ། །

ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྱོད་ཉོན་ཅིག་བསྟན་པར་ཚྛགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་
དག་སྤྱོད་གིས་བསྐྱབ་པ་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་དེ་རིང་བསྟན་པར་
ཚྛགས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་པོ། དེ་རིང་བསྟན་པར་ཚྛགས་པའི་དག་སྤྱོད་གིས་
བསྐྱབ་པ་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ། བསྟན་པར་ཚྛགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་
ལོན་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་པོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་དང་།
བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མཉམ་པ་དེ་བྱོད་ཀྱིས་དང་ཕྱིན་ཆད་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡི། མི་བསྐྱབ་པར་མི་
བྱའོ། །དང་ཕྱིན་ཆད་བྱོད་ཀྱིས་མཁན་པོ་ལ་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་
པར་བྱའོ། །མཁན་པོས་ཀྱང་བྱོད་ལ་བྱའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱའོ། །
བྱོད་ཀྱིས་དང་ཕྱིན་ཆད་མཁན་པོ་ལ་ཇི་སྟེད་འཆོའི་བར་དུ་བསྟན་བཀྱར་

བྱའོ། །མཁན་པོས་ཀྱང་བྲོད་ཤིང་མ་གསོན་གྱི་བར་དུ་ནད་གཡོག་བྱའོ། །དེང་
ཕྱིན་ཆད་བྲོད་གྱིས་ཆངས་པར་མཚུངས་པར་སྒྲོད་པ་རྣམས་དང་། གནས་
བརྟན་རྣམས་དང་། བར་མ་རྣམས་དང་། གསར་བྱ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་དང་
བཅས་པ་དང་ཞེས་དང་བཅས་པ་དང་། འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་
གྱུར་པས་གནས་པར་བྱའོ། །དེང་ཕྱིན་ཆད་བྲོད་གྱིས་ལུང་ནོད་པར་བྱ།
བསྐྱབ་པར་བྱ། ཁ་ཏྲོན་བྱའོ། །ལུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་
པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། ཏྲན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་
མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །མ་ཐོབ་
པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། མ་ཏྲོགས་པ་ཏྲོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་དུ་མ་བྱས་
པ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོན་པ་མི་འདོར་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཁོ་བོས་
བྲོད་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཆེ་ལོང་ཆེ་ལོང་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་དེ། གཞན་དག་ནི་
ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་ཆེ་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ།

གཞན་དག་ཀྱང་མཁན་པོ་དང་། མཁན་པོ་གཅིག་པ་དང་། སློབ་དཔོན་
གཅིག་པ་དང་། གཏམ་འདྲེས་པ་དང་། ཐེབ་པར་སྐྱ་བ་དང་། སློན་འདིན་དང་།
འགྲོགས་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་
མཆོག་གི་བརྟན་པ་ལ། །བྲོད་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར། །དལ་དང་
འབྱོར་བ་རྟེན་དཀའ་བས། །འདི་དག་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ། །མཛེས་པ་རབ་

ཏུ་བྱུང་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་དག་པ་བསྐྱེན་རྫོགས་པར། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་
གྱིས་རབ་མཐུན་ཏེ། །བདེན་པའི་མཆོན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཟིན་གྱིས། །བག་ཡོད་པར་
སྐྱབས་ཤིག དེ་ལྟར་སྒྱུར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱིས་ཁྱོད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་
པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན། ། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་མཁན་
པོའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ། རང་གིས་མཛད་དགོས་པ་རྣམས་
མཛད། ། གཞན་ལ་བསྒོ་དགོས་པ་རྣམས་བསྒོས་ནས་མཛད་པས། ། དུག་
གསུམ་འཆོལ་ལ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཞེས་བཟྍས། ། དེས་དེ་
ལྟར་བཟྍས་པ་དང་གཞན་རྣམས་གྱིས་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་དང་གོང་གི་བསྐྱེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བརྟན་པར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་སོགས་སྒྲོན་ལམ་བཞི་བཟྍས་ཅིང་། ། བྱིས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་སྒྲོན་མེད་
ཅིང་། ། ཞེས་སོགས་དང་། ། ལུས་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་བྱ་ཤིས་ཤིག་
། ཅེས་སོགས་ཀྱང་བཟྍས་པར་བྱའོ། །

མདོན་མཐོངས་ལེགས་རྣམ་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་གཙོ། །

ཚུལ་བྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་གྱི་མཆོག་།

བསྐྱེན་རྫོགས་སྒྲོམ་པར་གྲགས་ཤིང་དེ་ལོན་པའི། །

སྒྲོམ་ཆོག་མེ་ཏོག་ཐེང་མཛེས་འདི་ན་མཆིས། །

ཚུལ་འདིར་འབད་ལས་ཐོབ་པའི་ནམ་དཀར་དགེས། །

ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་དལ་ཏེན་རིམ་བརྒྱད་ནས། །

བསྐྱབ་གསུམ་ལྡན་པའི་ཆངས་སྟོད་ཏེན་ཉིད་ཀྱིས། །

རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་འཛིན་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་འདི་ནི། རང་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་
ཤུགས་བཙུན་པ་ཅེ་ནི་འཁྲི་བྱར་བཤད་སྒྲུབ་མིང་ཅན་གྱིས་རང་ལོ་དོན་
གསུམ་ཐོག་ཏུ་དམ་པ་གོང་མའི་མན་ངག་ལ་བཏེན་ནས་དངོས་གཞི་ཡན་
ལག་འགའ་ཞིག་བསྐྱས་པ་མིན་ཡང་ཅུང་ཟད་མདོར་བསྐྱས་ནས་བཀོད་པའི་
ཡི་གེ་པ་ནི་རྒྱ་ཡི་ལ་ལུང་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ་པོ། །འདིས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕན་
ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །

མཆོག་ལྟོ།།